

Türkiye Cümhuriyeti ile Alman Rayh Hükûmeti arasında münakid ticaret muahedenamesinin tasdikına dair kanun

(Resmî Ceride ile neşir ve ilâm : 28/IV/1927 - Sayı : 588)

No.
1009

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cümhuriyeti ile Alman Rayh Hükûmeti arasında 11 kânunu sani 1927 tarihinde Ankarada akid ve imza olunan ticaret muahedenamesi kabul ve tasdik edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — İşbu muahedenamenin icrayı ahkâmına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

13 nisan 1927

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ İLE ALMANYA HÜKÜMETİ ARASINDA MÜNAKİD TİCARET MUKAVELENAMESİ

Bir taraftan,

Türkiye Cümhuriyeti Reisi,

Diğer taraftan,

Alman Rayh Hükûmeti Reisi,

İki memleket arasındaki münasebatı iktisadiyeyi inkişaf ettirmek arzusu ile mütehassis olarak 2 mart 1924 tarihli Türk - Alman muahadenet muahedesine tevfikân, bu babda bir mukavelename akdine karar vermişler ve murahhasları olmak üzere;

Türkiye Cümhuriyeti Reisi :

Sabık Ticaret vekili Gazi Anteb mebusu Ali Cenani Beyefendi ile Hariciye vekâleti Müsteşarı Ali Şevki Beyefendiyi,

Alman Rayh Reisi :

Alman Rayh Hükûmetinin Türkiye Sefiri Kebiri ve fevkalâde Murahhası Müsyü Rodolf Nadolni'yi tayin etmişlerdir.

Müşarileyhinu, usulüne muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini yekdiğerine badettebliğ âtideki maddeleri kararlaştırmışlardır :

Madde — 1

Menşei Türkiye olan ve Almanyaya idhal edilen müstahsalâtr arziye ve smaiye (A) melfufunda tesbit edilmiş bulunan gümrük rüsümünden daha yüksek rüsuma tâbi tutulmayacaktır.

Menşei Almanya olan ve Türkiyeye idhal edilen müstahsalâtr arziye ve smaiye (B) melfufunda tesbit edilmiş bulunan gümrük rüsümünden daha yüksek rüsuma tâbi tutulmayacaktır.

Menşei Tarafeyni Âkideynden birinin memleketi olup Tarafı diğer memleketine idhal edilen müstahsalâtr arziye ve smaiye, üçüncü bir memleketin aynı mahsulâtına bahşedilmiş olan güm-

rük rüsümü, emsal tezyid, rüsüm veya her ne gûna aidatı saireden daha yükseğine tâbi olmaya-
caktır.

Tarafeyni Âkideynden birinin ülkesinden diğer Taraf ülkesine ihraç edilen müstahsalâtı arziye ve smaiyenin ihracat resmi ve sair aidatı hakkında dahi aynı tarzda muamele olunacaktır.

Üçüncü bir Devletle müsavi mertebede muamele görmek teminatı, idhalât ve ihracat rüsümünün tarzı cibayetine, emtiaın gümrük antrepolarına vazına, gümrük aidat ve muamelâtına, idhal ve ihraç edilen yahud transit olarak geçen emtiaın gümrükte sevk ve muamelesine dahi şamilidir.

Madde — 2

Tarafeyni Âkideynden birinin, bir veya müteaddid memleketi saliseden transit suretile geçtikten sonra Tarafı diğer ülkesine idhal edilmiş olan müstahsalâtı arziye ve smaiyesi, esnayı idhallerinde, menşe memleketlerinden doğrudan doğruya idhalleri takdirinde alacak gümrük rüsümünden yahud aidattan başkasına veya daha yükseğine tâbi tutulmayacaktır.

Bu hüküm, doğrudan doğruya transit edilen emtia hakkında cari olduğu gibi aktarma, zuru-
fı teccid veya antrepoya vazedildikten sonra transit edilen emtiaya da tatbik olunur.

Madde — 3

Tarafeyni Âkideynden her biri, idhal edilen eşyanın menşe memleketini tesbit etmek için, mev-
vaddı varidenin memleketi mezkûre mahsulât veya mamulâtı milliyesinden olduğunu veyahud işbu
memlekette şeklinin bir tebeddüle uğraması veya esbabı iktisadiyeden münbais bir ameliye gör-
mesi itibarile olveçhile kabulü icab ettiğini mübeyyin bir menşe şahadetnamesinin idhalâtçı tarafın-
dan ibrazını talep edebilecektir.

İşbu mukavelenameye rabtedilen nümüne - « S » melfufu - mucibince tanzim edilmiş olan men-
şe şahadetnameleri, gerek mürselin mensub oldu-ğu ticaret ve sanayi odaları, gerek gümrük idare-
leri ve gerekse mürselünileyh memleketin kabul edeceği her nevi teşkilât veya heyet tarafından
ita olunacaktır.

Posta paketleri, ticarî bir mahiyeti haiz irsalâtтан madud olmadığı takdirde, menşe şahadetna-
mesine tâbi tutulmayacaktır.

Madde — 4

Tarafeyni Âkideyn ülkeleri arasında ticaret ve seyrisefain mütekabilen serbest olacaktır. Bina-
enaleyh, Tarafeyni Âkideyn mütekabil münasebatı ticariyelerini ne idhalât ve ihracat ve ne de Tran-
sit hususlarında hiç bir gûna memnuiyet veya takyidatla sektedar etmemegi taahhüd eylerler.
Bununla beraber Tarafeyni Âkideyn :

1 - Teayyüş ve tagaddiye elzem olan menabiin muhafazası ve milletin iktisadî faaliyetinin vi-
kayesi için,

2 - Emniyeti âmmeye ve emniyeti Devlete müteallik esbabdan dolayı,

3 - Zabitai sıhhiyeye mütedair esbab dolayısıyla veyahud faydeli hayvanat ve nebatatın hastalıklara,
haşerat ve tufeylâtı muzırraya karşı, bu babda kabul edilmiş olan beynelmilel esasata tevfiikan
himayesini temin zmnında,

4 - Devlet inhisarlarına mevzu teşkil eden emtia için, ve yerli emtiaın dahilinde istihsal, bey,
nakliyat veya istihlâki hususunda kavanini dahiliye ile vazedilmiş veya edilecek olan memnuiyet
veya takyidatın aynı cins ecnebi emtiasına tatbiki zmnında,

5 - Sikke veya maden halinde altının ihracatını menetmek için,

İdhalât ve ihracata memnuiyet ve takyidat vazetmek hakkını, ancak bu tedabirin bütün mem-
leketlere veya aynı şerait altında bulunan memalike tatbiki takdirinde, muhafaza eylerler.

Madde — 5

Tarafeyni Âkideyn, beynelmilel transite en ziyade elverişli olan yollar üzerinde eşhasa, eşyayı za-tiye, emtiaya ve her türlü mevada, irsalâta, merakib ve sefaine, arabalara ve vagonlara veya sair vesaiti nakliyyeye serbestçe transit hakkının mütekabilen itasını bu babda yekdiğerine en ziyade maz-narı müsaade millet muamelesini temin ederek taahhüd eylerler.

Tarafeyni Âkideynden birinin ülkesinden geçen her nevi emtia, istatistiki resmi ile muhafaza ve nağza ücretatından maada bilûmum gömrük resminden ve sair bütün âdattan mütekabilen müstes-na tutulacaktır.

Tarafeyni Âkideyn emtianın ve bilhassa bundan Devlet inhisarına tâbi olanların memlekete gizlice dhal edilmemesini ve hakikaten transit suretile geçirilmesini temin için kâffoi tedabirin ittihazı hakkını muhafaza etmekle beraber, transit keyfiyetini takyid edebilecek muamelât veya sair tedabir ile ransiti sektedar etmemeği taahhüd eylerler.

İşbu madde ahkâmı doğrudan doğruya transit suretile geçen emtia hakkında cari olduğu gibi aktarma, zuruflu teccid veya antrepora vaz edildikten sonra transit edilen emtiaya dahi tatbik olunur.

Emtianın transiti :

1 - Emniyeti âmme ve emniyeti Devlete müteallik esbab dolayısıyla,

2 - Zehabî sâhhiyyeye müteallik esbabdan dolayı veyahud faideli hayvanat ve nebatatın hastalıklarına, haşerat ve tufeylâtı muzırraya karşı, bu babda beynelmilel kabul edilmiş olan esasata tevfiikan imayesini temin zımında men veya takyid edilebilecektir. Şu kadar ki bu tedabir bütün memleketlere veya aynı şeraite tâbi memalike tâbi edilmiş ola.

Madde — 6

Tarafeyni Âkideynden birine mensub olub kendi memleketlerindeki salâhiyyettar makamat cani-sinden muta' bir «salâhiyet varakası» ibraz ederek orada ticaret ve sanatlarını icraya mezun bulun-luklarını ve kavanin ile muayyen tekâlîf ve rûsumu tesviye ettiklerini isbat eyliyecek olan tacirler, abrikâcılar vesair sanat erbabı gerek bizzat ve gerek kendi hizmetlerinde bulunan seyyar memur-ar vasıtasile, Tarafı diğer ülkesindeki tacirler veya müstahsiller nezdinde veyahud umumî satış naha'lerinde mübayaatta bulunmak hakkını haiz olacaklardır. Bunlar arzettikleri mevada müteva-rik emtiayı kendi ticaret veya sanatlarında kullanan tacirlerden veya sair eşhasdan siparişler dahi lâbileceklerdir. Kezalik beraberlerinde nûmuneler veya modeller nakledebilecekler veya bunları endilerine irsal ettirebileceklerdir. İşbu fıkrada tadad edilen efal için hiç bir gûna rûsum veya idâti mahsusaya tâbi tutulmıyacaklardır.

Muayyen bir metanın örneği olan kâffeî mevad, bir cihetten mevadı mezkûre tekrar ihraç esnasında kelusul ayniyetlerinin tesbit kılınmasına salih bulunmak ve diğer cihetten böylece idhal edilmiş olan revad, heyeti mecumusile, nûmuneliklerin mahiyet mutadesini zayı etmiş olacak derecede kemiyet eya kıymet irac eylememek kaydı muzaifi altında nûmune veya model addedilirler.

«Salâhiyet varakası» d - melfofundaki - modele muvafık surette tanzim edilmiş olacaktır. Ta-rafeyni Âkideyn, bu varakaları itaya memur olan makamatı ve kezalik seyyar ticaret memurlarının earetlerini iera ettiklerinde tebiyete mecbur oldukları ahkâmı mütekabilen yekdiğerine işar ede-ceklerdir.

Maahaza şurası mukarrerdur ki: balâda mezkûr seyyar ticaret memurları varakalarında muharrer lanlardan başka tüccar veya erbabı sanat için satış muameleleri akdinde bulunmak hakkını haiz lmayacaklardır.

İdhali memnu emtia müstesna olmak üzere, bir gümrük resmine veya sair kâffeî rûsuma tâbi olan e nûmunelik veya model suretile idhal edilen eşya, tekrar ihraç olunmaları kaydile, tarafeynce şera-i âtiye dairesinde idhal ve ihraç resminden muafiyeti muvakkate ile kabul edilecektir:

a - İşbu seyyar memurlar, gümrük idaresine beyannamelerini verirken, ihraçat memleketi memu-ni rûsumiyesi tarafmdan musaddak ve beraberlerinde idhal ettikleri nûmuneleri veya modelleri lelmüfredat müşir bulunan, tarifatlî bir listeyi üç suretle birlikte ibraz edeceklerdir. Eğer tari-

fatlı listeyi hâmil bulunmuyorlarsa, beyannamelerini verirken nümuneleri veya modelleri ailemüf-redat irae eden yeni bir listeyi üç nüsha olarak itaedeceklerdir.

İdhalât memleketinin memurini rüsumiyesi, listenin lisani mahalliye tercümesini talep edebileceklerdir.

b - Nümuneler veya modellerin tekrar ihraclarırasında aynıyetlerinin tesbit edilebilmesi için, bunlar ihraeat memleketinde nevi ve şekillerine göre damgalanmış yahud balmumu veya kurşunla mühürlenmiş olacaktırlar. Her bir Taraf Âkidin memurini rüsumiyesi, nümuneler üzerine vaz edilmiş olan işaretlerin asılma mutabakatının tahkikini temin için bu damgalar ve mühürlerin modellerini mütেকabilen ve resmen yekdiğerine göndereceklerdir.

İşarat vazı gayrikabil veya müşkülâtı dai olduğu takdirde, fotoğrafler, resimler, veya tarifati tamme ve mufassala ile aynıyetin tesbiti caizdir. Bununla beraber idhalât memleketinin memurini rüsumiyesi, bu nümunelerin tekrar ihraei esnasında aynıyetlerini temin için muktazi görecekları bütün ahvalde, masarifi alâkadarlarca tesviye edilmek üzere, bunları işarati munzama ile techiz edebileceklerdir.

Bu son keyfiyetten maada, gümrük muayenesi, nümunelerin sadece aynıyetinin tesbitinden ve eşyaya göre talep edilecek tekâlif ve rüsum mikdarının tayininden ibaret olacaktır.

Nümune veya mudeller ihraeat memleketinde vaz edilmiş işaretleri hamil bulunmaz ise idhal memleketinin memurini rüsumiyesi yeni işaretler vazedeceklerdir.

s - İdhalâteri tarafından gümrük idaresine tarifati listenin veya nümunelere aid beyannamenin itasından sonra, gümrük muayenesine mübaşeret edilecek ve nümunelere aid olan liste veya beyanname ile bunlara mevzu işaretler usulüne muvafık ise, bu nümunelerden her birinin gümrük resmi ve - eğer mahal varsa - istihlâk rüsumu tesbit olunacak ve bu tekâlif ve rüsumun mikdarı balığı, gerek nakden, gerek idhalât memleketinin salâhiyettar makamati tarafından kâfi görülen teminat suretinde depozito edilecektir. Teminata mütedair ahkâm, Hükümeti müteallikası tarafından bir sureti umumiyede tanzim edilecektir. Vezin vesair üeuratı katı surette tesviye olunacak ve memurini rüsumiye tarafından alelusul tasdik edilen tarifati liste veya beyanname nüshalarından biri idhalâteyiya iade edilecektir.

Maahaza idhalâteri, nümunelerden her birinin rüsumunu tarifinin mevadr müteallikası mucibince hesab ettirib depozito edecek yerde, nümunelerin mecmuu için bu rüsumu tarifede en yüksek resme tâbi nümune üzerinden, tesviye eylemek hakkını haiz olacaktır. Memurini rüsumiye bu teklifi isaf etmekle mükellef bulunacaklardır.

d - bu suretle idhal edilmiş olan nümuneler veya modeller, bir senelik bir mühlet zarfında gerek idhal edildikleri ve gerek diğeri bir gümrükden ya ihraeat memleketine iade veya her hangi bir memlekete tekrar ihraei edileceklerdir. Bir senelik mühlet, icab ettiği takdirde, idhalât memleketinin rüsumat idaresi tarafından temdid olunabilir.

h - Tarifati liste veya beyanname ile tekrar ihraei edilecek nümuneler veya mudeller, alâkadarı tarafından gümrük idaresine ibraz olunacak ve idarei mezkûre ledelmuayene hini idhalde mevdu rüsumun tamamen iadesi veya bu rüsumun tesviyesini müemmen kefaletin feshi muamelesini ifa edeceklerdir. Bu iade veya feshi kefalet keyfiyeti ancak tekrar ihraei edilmiş olan nümuneler veya modeller için ifa kılınacaktır. (D) fıkrasında mezkûr mühletin hitamından sonra tekrar ihraei edilmemiş veya mahallinde satılmış olan nümuneler veya modellerin emaneten tutulan gümrük rüsumu, rüsumat idaresine irad kaydolunacak veya kefillerden istifa kılınacaktır.

F - Hini idhalde mevdu rüsumun red ve iadesi veya kefaletin feshi, hududlara veya dahil memlekette kâin olub bu babda salâhiyeti muktaziyeiyi haiz bulunan bilûmum gümrük idarelerince ifa edilebilecektir. Tarafeyni Âkideyn salâhiyeti mezkûrenin ita kılındığı idarenin listesini yekdiğerine tebliğ edeceklerdir.

Bu maddenin ahkâmı hakkında bilûmum düveli salise ile müsavat üzere muamele görmek esas zaten mütেকabil surette mahfuz bulunmaktadır.

Bu maddenin ahkâmı ayak satıcılığına kabili tatbik olmayacaktır.

Madde — 7

Tarafeyni Âkideynden birinin, ticaretlerini icra zımmında panayırlara veya pazarlara giden te-
ası, diğerinin ülkesinde, tabiyetinde buldukları memleket memurini tarafından (h) melfu-
ndaki nümüne veğhile ita edilmiş bir hüviyet varakasını ibraz edebildikleri takdirde, tebaai
ahalliyeden daha az müsaid bir surette muamele görmeyeceklerdir.

Birinci fıkranın ahkâmı seyyar erbabı sanata kabili tatbik olmadığı gibi ne ayak satıcılığın,
de sanat veya ticaret icra etmeyen eşhas nezdinde sipariş almağa şamil bulunmadığından, Ta-
feyni Âkideynden her biri bu babda kendi mevzuatı kanuniyesinde serbestii tamamını muhafaza
ler.

Madde — 8

Zirde mezkûr eşya, istimleri müddetine tevafuk eden bir mühlet zarfında tekrar ihraç veya
trepoya vazedilmiş oldukları takdirde, ayniyetlerinin tesbiti şartı altında ve icab ederse, her-
ngi bir teminatı kâfiyenin tevdi mukabilinde, gümrük resminden muaf olarak kabul olunurlar.

1 - İki memleketi Âkideden birine tamir edilmek üzere idhal kılınan eşya,

Şurası mukarrerdirki: bu eşya ihraçat memleketine tekrar idhal edilirse, tekrar idhalleri esnasında
halât resminden müstesnadırlar. Bu eşyaya esnayı tamirde külliyetli miktarda ilâve edilmiş olub
ürük resmine tâbi bulunan mevad veya aksam, nefsi eşyadan ayrı olarak ve bunlar asıl eşya ile
rkib edilmelerinden mukaddem tâbi oldukları tarifeye göre, gümrük resmi tesviyesine tâbi tu-
lacaklardır. Tesviyei rüsuma esas olan siklet, alettahmin tesbit olunabilir.

2 - Tarafeyni Âkideynin birinden diğerinin ülkesine; orada doldurulmak ve bilâhare tekrar
raç edilmek için, idhal olunan kablur, çuvalur, fuçılur vesaire.

3 - Panayırlara, sergilere veya müsabakalara mürsel eşya

Mevzubahs eşyanın memlekete hini dühulünde alâkadarlar bunların istimal müddetini tesbit
lemeğe ihtimam edeceklerdir. Bu mühlet memurini rüsumiye tarafından, ihtiyaç görülürse tem-
d olunabilecektir.

Madde — 9

Üçüncü bir Devletle müsavat üzere muamele görmek esası :

1 - Tarafeyni Âkideynden biri canibinden, hem hudud memleketlerle hududun iki tarafında umu-
en on beş kilo metreyi tecavüz etmeyen bir saha dahilinde vuku bulacak hudud ticareti hususunda
hşedilmiş veya bilâhare edilebilecek olan imtiyazata,

2 - Bir gümrük ittihadından mümbais müsaadati mahsusaya,

3 - Gümrük tarifesi hususunda ve umumiyetle diğer hususatı ticariyede, Türkiye ile 1923 sene-
de Osmanlı imparatorluğundan ayrılmış olan memleketler arasında mevcut veya istikbalde ihdas
ilebilecek olan menafi ve müsaadata kabili tatbik olmayacaktır.

Madde — 10

Demiryollar üzerinde ne nakliyat ücreti, ne de sevkiyatın zaman ve tarzı icrası hususlarında,
arafeyni Âkideyn ülkeleri ahalişi beyninde fark gözetilmeyecektir. Bilhassa, Tarafeyni Âkideynden
rinin ülkesinden diğerinin ülkesine geçen veya işbu ülkede transit edilen irsalât, sevkiyat veya
urat nakliye hususlarında, bu ülkelerin birinden gerek dahilde bir mahalli maksuda ve gerek mema-
ti cenebiyeye giden irsalâttan daha az müsaadeli bir surette muamele görmeyecektir. Elverirki nak-
zat, aynı hat üzerinde ve aynı istikamette vukubulsun.

Tenzilâtlı ücret ile icra edilen ve ahvali hususiyede geçici bir kaza ve felâketin tehvinini istihdaf
leyen veya bir emri hayra muhassas bulunan nakliyat mevzubahs olmadıkça hiç bir muamelei
tisnaiyeye cevaz verilmeyecektir.

Bundan maada demiryollarındaki münakalâtı mütetekabilenin ve transit sevkiyatının teferrüatını şimendifer idarelerinin doğrudan doğruya itilâfı suretile, tanzim eylemek hakkını iki Hükümet mi hafaza ederler.

Madde — 11

Tarafeyni Âkideynden birinin sancagını hâmil olup hamulesiz veya hamuleli olarak diğer Taraf aid sulara ve limanlara girecek veya buralardan çıkacak olan merakib ve sefain, mahalli hareket veya azimetleri neresi olursa olsun her gûna hususatta aynile sefaini milliyeye tatbik edilen muamelede müstefid olacaklar ve her ne ünvan altında bulunursa bulunsun, Devlet, vilâyetler, nahiyeler veya Tarafı Hükümetten salâhiyeti haiz herhangi bir taazzuv nam ve menfaatına istifa olunub merakil milliyeye tahmil edilmiş veya edilebilecek olanlardan başka hiç bir gûna tekâlif veya rüsuma tâl tutulmayacaklardır.

Madde — 12

Hamuleler mevrid veya mahreçleri neresi olursa olsun, millî sancak altında idhal veya ihraç edildikleri takdirde tâbi tutulacakları rüsum ve mükellefiyattan ne başkasına ve ne daha şedidine tâbi olmayacaklar ve ne de bundan başka türlü bir muamele göremeyeceklerdir. Gemilerin yolcularına ve bunların eşyayı zatiyelerine aynen millî sancak altında seyahat ediyorlarmış gibi muamele olunacaktır.

Madde — 13

On birinci ve on ikinci maddelerin ahkâmı, kabotaja, balık avına, kılavuzluk etmeğe ve kılavu istihdamına, romorkör işletmeğe vesair liman hidematına ve keزالık dahilî sulara seyrisefaine kabi tatbik olmayacaktır.

Madde — 14

Sefain ve merakibin tabiiyeti, her iki Tarafça, Devleti aidesinin salâhiyettar makamı canibinden her memleketin kavanin ve nizamına tevfikân, bu babda verilen vesaik ve şahadetnamelere göre muteber tutulacaktır.

Tarafeyni Âkideynden biri canibinden verilen haemi istiabi şahadetnamelerile haemi istiabiye mi tedair sair vesaik, iki Taraf Âkid arasında akdedilebilecek olan itilâfatı mahsusaya tevfikân Tarafı dğere tanınacaktır.

Madde — 15

Tarafeyni Âkideynden birinin sancagını hâmil olup diğer tarafa aid bir limana, mahza hamulelerini itnan veya bunlardan bir kısmını ihraç veya aktarma etmek maksadile dahil olan merakib ve sefain, mezkûr memleketin kavanin ve nizamına tevfik hareket ederek, hamulelerinin diğer bir limana veya diğer bir memlekete gidecek olan kısmını gemi dahilinde hıfzedebilecekler ve hamulelerinin işbu kısmı ahiri için muhafaza harçlarından maada - ki zaten bu harçlar ancak millî seyrisefai hakkında tesbit edilmiş olan en aşağı miktarda istifa olunabilecektir - hiç bir harç veya ücret teviyesine mecbur tutulmaksızın bunları tekrar ihraç edebileceklerdir.

Madde — 16

Tarafeyni Âkideynden birine mensub bir sefinenin tarafı diğer sularında gark olması, karaya otuması, hasarı bahri veya tevakkufu mecburiye uğraması gibi hâdisatta, sefine ve hamulesi, işbu memleket kavanin ve nizamının ahyli mümasilede sefaini milliyeye bahşettiği müsaadat ve muafiyatı ayninden istifade edecektir. Geminin kaptanına, mürettebatına ve yolcularına, gerek bunlar için v

erkek sefine ve hamulesi için, aynıle tebaai mahalliyeye tatbik edilen tarz ve derecede ifayı muavenet e müzaheret edilecektir.

Tahlisiye resmine gelince, tahlisin vuku bulduğu memleketin mevzuatı kanuniyesi tatbik olunacaktır.

Karaya oturmuş veya gark olmuş bir geminin kurtarılan emtiası, istihlâki dahilî için memlekete lhal edilmiş olmadıkça, hiç bir gümrük resmine tâbi tutulmıyacaktır.

Madde — 17

Tarafeyni Âkideynden birinin ülkesinde, bir mahsulün istihsali, ihzârı veya istihlâki üzerine, gerek devlet ve gerek nevahi ve esnaf cemiyetleri hesabına, vaz edilmiş veya edilecek olan rüsumu dahiliye, tarafı diğer ülkesinin müstahsalâtına, hiç bir bahane altında, nefsi memleketin müstahsalâtı ümasilesinden daha ağır ve daha izaç edici bir surette tatbik edilmeyecektir.

Madde — 18

arafeyni Âkideyn, tacirlere gümrük tarifeleri ve bilhassa muayyen bir meta üzerinden istifa edilecek rüsum miktarı hakkında malûmatı resmiye istihsal evlemeleri imkânını vermek için tedabiri uktaziye ittihazını taahhüd ederler. İstida, idhalât memleketinin nizamâtı mucibince, metan bir imnesini veyahud mufassal bir tarifini, suret veya fotoğrafisini ihtiva eylemelidir.

Madde — 19

İşbu mukavelename tasdik edilecek ve tasdiknameler mümkün olduğu kadar süratle Berlinde teati lmacaktır.

Bu mukavelename, tasdiknamelerin teatisi tarihinden bir ay sonra dahili meriyet olacak ve iki ne müddeti haiz bulunacaktır. Bu tarihten itibaren Tarafeyni Âkideynden biri tarafından feshomadığı müddetçe meriyette kalacaktır.

İşbu fesih, ancak altı aylık bir mühletin hitamından sonra hükmünü icra edebilir.

Tasdikanılmekal, murahhaslar işbu mukavelenameyi imza ve mühürleriyle tahtim etmişlerdir.

«A» Melfufu

Almanya tarafından Türkiyeye verilen müsaadatin cedveli

Alman tarife No.	Müstahsalâtın envarı	Yüz kilo için gümrük resm Rayımark
19 dan	Kuş yemi	2
28 den	Pamuk, ham veya temizlenmiş olarak	Müstesnadır
46 dan	Kemale ermemiş, fındık - yeşil - yahud kemale ermiş, kabukları ayıklanmış, öğütülmüş veya sair surette ezilmiş veyahud basit surette ihzar edilmiş olarak	2
52 den	İneirler:	
	Beş kilo veya daha az sikletinde kablur derununda olarak	8
	Sairleri	4
	Kuru üzüm - 53 numarada zikredilmemiş olanlar -	8
54 den	Kabuklu veya kabuksuz kuru badem, şam fıstığı	4
60 dan	Afyon	Müstesnadır
94 den	Palamut, öğütülmüş olanlar dahi	»
136 dan	Yumurta, pişmemiş veya kabukları ile basit bir surette pişmiş olarak, Boyalı, nakışlı veya sair suretle tezyin edilmiş olanlar dahi	5
225 den	- Kutular, şişeler, çömlükler veya sair mümasili kablur derununda ihzar edilip perakende satılacak olanlardan başka suretle ihzar edilmiş bulunmak kaydı - ham zımpara, öğütülmüş veya yıkanmış olarak, keza-lik tuğla şekline konulmuş olanlar dahi	Müstesnadır
428 den	Zemin halırları, yün ipliğinden veya sair hayvan tüyleri ipliğinden nebatiülasıl mevaddır nesciye veya ipliklerle karışık olanlar dahi, metre ile ölçülecek parça halinde veya kesilmiş olarak, düğümlü halırlar, basma nakışlı olanlar veya dikiş ile merbut bulunanlar dahi	800

«B» Melfufu

Türkiye tarafından Almanyaya verilen müsaadatin cedveli

Türk tarife No.	Müstahsalâtın envarı	Yüz kilo için gümrük resm Kuruş
196 ya müte- ferriyan	Fil dişi, bağa ve sedef taklidleri ile veya trokar, galalit, selleloid, boynuz, kemik, cam, porselen ve suniipek gibi kıymetsiz mevad ile ve keza-lik nikel kablı veyahud gümüş veya altın yıldızlı kıymetsiz maa-din ile tezyin edilmiş olan deri veya köseleden mamulât, tarifenin 195 numaralı maddesine tâbi tutulacaktır.	

Türk tarife No.	Müstahsalâtm envâr	Yüz kilo için gümrük resmi Kuruş
31 den	Fırçacı mamulâtı : Saniyen) Domuz kırlından ve sair hayvanat kırları ile elyafından veya bir elyafı hayvaniye ve nebatiye ile karışık liflerden mamul fırçahane ve sanayie mahsus fırçalar Rabian) Selleloid veya galalitten mamul dış fırçaları, tarifenin 231 numaralı maddesinin rabian fıkrasına tâbi tutulacaktır.	2 × 750
35	Kütübü matbua - Bezli veya mukavva kaplı - : Saniyen) Sair kitablar	Müstesnadır
41	Demir veya çelik alât ve edevat - Saplı veya sapsız - : Sadisen) Alât, ve edevatı saire - Marangoz, kurşuncu, çuhacı, duvarer, terzi, bahçivan, saatçı ve saire alât ve edevatı	2 × 450
72 ye müteferrian	Kalay ile terkib edilmiş kurşun mamulâtı, eğer kalayın yüzde nisbeti asgarî olub yüzde dört mikdarını müteceviz değil ise, tarifenin 482 nci maddesine tâbi tutulmayarak 472 nci madde mucibince gümrük resmi tesviyesine tâbi olacaktır.	-
31 salisen krasma müferrian	Binde on üç nisbetinde az mikdarda altın kaplı gümüş mamulât, sade gümüşten mamul mevad gibi tarifeye tâbi tutulacaktır.	-
33 saniyen krasma üteferrian		
76		
31 - 5 müteferrian	Anilin salgı	5 × 165
35 saliseden	Debağatte müstamel mevaddı kimyeviye ve keزالik « Oduval » ve .. « Neradol »	5 × 15
34 saminen krasma üteferrian	Nitrat dö potas - Başka mahalde isimleri zikredilmeyen potas emlâhı gibi tarifeye tâbi tutulacaktır.	
95 tasian krasma üteferrian	Hidrosülfit ve emsali, keزالik bilânkit, bilânkit - 1 - , bormol, rangolit, sülfıt, bisülfıt	5 × 22
95 aşiren krasma üteferrian	Nekal	5 × 300
34 evvelen krasma üteferrian	Dekrolin	5 × 150
37 salisen krasma üteferrian	Kromasil, kromozal	150 emsal tez-yide tâbi değildir.

Türk tarife No.	Müstahsalâtın envarı	Yüz kilo iç gümrük resr Kuruş
758	Pire ve emsalini itlâfa mahsus her nevi toz - macun ve mayi - mevzu buldukları kabın sıkleti dahildir.	200 emsal te yide tâbi deđi dir.
762	Oyuncaklar : Evvelen - Mihanikî hareketli Saniyen - Makinesiz	3 × 1600 3 × 1350

« S » Melfufu

Menşe şehadetnamesi nümunesi

Mürsilin		Mürselileyhin		
İsmi	İkametgâhı	İsmi	İkametgâhı	
Sokađı		Sokađı		
Ambalâjm	Safi ve gayrisafi	Sevkedildiđi tarik		
Parça - zurufun - şe-	Marka	« Şimendifer, posta,		
aded kil ve sureti	ve numarası	vapur ilâh » ..		Muhteviyatı

Balâda evsafı zikredilen eşyanın menşenin olduğu tasdik kılınır.

- - 192

Mühür

Şehadetnameyi ita eden salâhiyettar dairenin
İsmi ve imza

« D » Melfufu

Devletin ismi

Varakayı ita eden makam

Seyyar ticaret memurlarına mahsus salâhiyet varakası

İta tarihinden itibaren on ay müddetle muteberdir.

Hangi memleketler için muteber olduğu:

Varaka numarası :

. şehirde mütevellid ve şehrinin
sağında numaralı hanede mukim efendinin
rinde unvanı ticarisi altında işleyen [1] fabrika veya ticarethane - sinin - lerinin sahibi - [veya - namına ifayi mua-
deye salâhiyettar seyyar ticaret memuru] olduğu ve mumaileyhin salifüzzikir fabrika - ticaret-
ne - ler - için balâda muharrer memleketlerde siparişler almak veyahud mubayaat icra eylemek sa-
liyetini haiz bulunduğu ve mezkûr ticarethane - fabrika - nın - ların -
memleketinde icrayı ticaret - sanat - etmeğe mezun olup bu babdaki teklifi kanuniyeyi tesviye etmek-
olduğu - oldukları - tasdik kılındı.

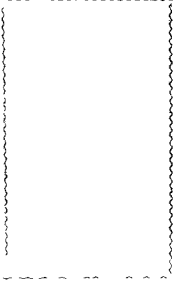
. şehrin ismi fi 192

Ticarethanenin - lerin - sahibinin imzası: Varaka hâmilinin eşkâli:

Varaka hâmilinin imzası

Yaş
Boy
Saç
Alâmeti farikâi sabi-
te

Fotoğrafrı

[1] İşbu noktalara ticarethane veya fabrikaların neler sattığı veya neler imal ettiği yazılacaktır.

Panayir ve meşherleri ziyaret edenlere mahsus hüviyet varakası

İşbu varakanın hâmilisi olup emtiasile beraber deki - Türk tebaası için : Almanyadaki Alman tebaası için: Türkiyedeki - panayir ve meşherleri ziyaret etmek arzusunda bulunan efendinin şehrinde ikamet eylediği ve ticaret veya sanatının icrası için tekâlif ve rüsum kanuniyeyle tesviye ile mükellef olduğu tasdik kılmdı.

İşbu varaka aylık bir müddet için muteberdir.

Varakanın ita kılmdığı mahal ve tarih ile ita eden makamın imza ve mührü.

İMZA PROTOKOLÜ

Ticaret mukavelenamesinin imzası esnasında zirde vaziülümza murahhaslar, tasrihati atiyenin icrası hususunda mutabık kalmışlardır:

4 ncü ve 19 ncü maddelere müteferriian

Tarafeyni Âkideyn, dördüncü maddenin ikinci fıkrasının birinci numarasında zikredilen esba dolayısıyla idhalât ve ihracat üzerine mevzu memnuiyet ve takyidlerin işbu mukavelenamenin (A) v (B) melfuflarında muharrer müstahsalât hakkında ihdas edilememesi hususunda mutabıktırlar.

İdhalât ve ihracat memnuiyetlerinin hini ilânında, evvelce sipariş edilmiş veya sevkolunmuş ola eşya hakkında dahi aynı suretle muamele edilecektir.

Dördüncü maddenin ikinci fıkrasının birinci numarasındaki esasa müsteniden ihdas edilen memnuiyetlerle menafiinin haleldar olduğunu gören tarafın, mukavelenameyi, 19 ncü maddenin ikinci fıkrasında mezkûr iki senelik müddetin hitamından evvel bile olsa, altı aylık bir mühletle feshetme hakkını haiz bulunmasında dahi, Tarafeyni Âkideyn mutabık kalmışlardır.

Maahaza balâdaki ahkâm işbu mukavelenamenin imzası esnasında mevcut olan memnuiyetlere tatbik edilmaz. Her iki taraf bu memnuiyetlere müteallik listeleri yekdiğerine ita edeceklerdir.

9 ncü maddeye müteferriian

Şurası mukarrerdir ki dokuzuncu maddenin üçüncü numarasında tadad edilen müsaadat ve menafii mahsusanın üçüncü bir Devlete bahşedilmiş olması takdirinde işbu madde mabihilihtieac ola maz.

17 nci maddeye müteferriian

Şu cihet mukarrerdir ki : Türkiye kendi tobaasile Alman tebaası arasında aynı şeraiti müsava dahilinde işbu mazbataya melfuf cedvelde tadad edilen mahsulât üzerinden mezkûr cedvelde irae olunarı istihlâk rüsumunu ayrıca istifaya devam edebilecektir.

Bu protokol işbu mukavelenamenin cüzü mütemmimi olup bununla birlikte dahili meriyet olur.

İmza protokolünün melfufu

İstihlâk rûsumu

Çay	40	kuruş	kilosu
Kahve	20	»	»
Petrol	6	»	»
Pirinç	10	»	»
Margarin ve uleo margarin ve diğer şuhumu hayvaniye	80	»	»
Sitearin mumları	30	»	»
Adi sabun	5	»	»
Yeni ve müstamel torba ve çuval	5	»	»
Baharat	30	»	»
Kibrit	1/2	»	60 kibritlik her kutusu
Mum kibrit	1	»	60 » »
Sigara kâğıdı	1	»	50 yaprağı
Çakmak	25	»	tanesi
Şeker	15	»	kilosu
Pisküvi			} Muhtevi oldukları yüzde mikdarında şekere naza- ran istihlâk resmine tâ- bidirler.
Çukolata			
Süd hulâsası			
Şekerleme glikoz			
Meşrubatı gayriküuliye, gazoz ve limonatalarla diğer bütün şe- kerli müstahzarat			
Tenbeki	40	kuruş	kilosu

İmhuriyet Riyasetine tebliği	:	14 - IV - 1927 tarih ve 1/1060 No. lu tezkere ile
3erayi neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ dıldığını müsir Cumhuriyet Riyasetinden mevrud ezkerenin tarih ve numarası	:	16 - IV - 1927 ve 4/148
1üzakeratı ihtiva eden zabıt ceridelerinin cild ve aynfası	:	Cild Sayıfa 29 61 30 167 31 122,130,131:133
sbu kanunun alâkadar olduğu diğer kanunların umarası	:	